

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 11C/213/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514207373
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Mlejová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2015:7514207373.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Dagmar Mlejovou v právnej veci žalobcu: Quantum Credit a.s., IČO: 47 248 980, so sídlom Tomášikova 23/C, 821 01 Bratislava, zastúpeného advokátskou kanceláriou PERSPECTA Legal, s.r.o., so sídlom Tomášikova 23/C, 821 01 Bratislava, proti žalovanej: Q. S., K.. XX.XX.XXXX, K. O. I.Ň. K. O. XXX, toho času na neznámom mieste, zastúpená opatrovníčkou Q.. Q. T., zamestnankyňou Okresného súdu Košice - okolie v konaní o zaplatenie 384,58 eura s príslušenstvom

rozhodol:

Žalobu v celom rozsahu zamietá.

Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa svojou žalobou zo dňa 16.04.2014, doručenu tunajšiemu súdu dňa 22.04.2014 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť mu sumu 228,20 eura s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne od 26.04.2011 do zaplatenia, ako aj trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku v sume 16,50 eura a trov právneho zastúpenia v sume 71,09 eura.

Žalobný návrh odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. so sídlom Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, IČO: 35 763 469, uzavrela so žalovanou podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách dňa 09.09.2010 Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bol program FIX 9, pri lehote viazanosti 24 mesiacov. Poukázal na skutočnosť, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. a žalobca uzavreli medzi sebou Zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 20.11.2013, pričom predmetné pohľadávky sa stali vlastníctvom žalobcu. Na základe uvedeného došlo zo strany spoločnosti Slovak Telekom, a.s. k oznámeniu o postúpení pohľadávky voči žalovanej. Na základe zmluvy poskytoval Slovak Telekom žalovanej plnenie riadne a včas. Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanej faktúru č. XXXXXXXXXXXX so splatnosťou dňa 25.04.2011, ktorou si uplatni zmluvnú pokutu v sume 248,98 eura. Zároveň žalobca uviedol, že si uplatňuje nárok na zmluvnú pokutu iba v alikvotnej časti, a to za príslušný počet mesiacov počítaných od mesiaca, v ktorom došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti žalovanou. Žalobca uviedol, že si uplatňuje zmluvnú pokutu iba za 22 mesiacov, t.j. 22/24, čo je 228,20 eura. Vzhľadom k tomu, že sa žalovaná dostala s úhradou dlžnej sumy do omeškania, uplatnil si žalobca okrem trov konania aj zákonný úrok z omeškania.

Žalovanej, ktorej pobyt nie je známy a nepodarilo sa ho zistiť ani vykonaným šetrením, súd podľa § 29 ods. 2 a 6 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v platnom znení (ďalej len „O.s.p.“) ustanovil uznesením č.k. 11C/213/2014-34 zo dňa 03.12.2014 opatrovníka na zastupovanie v konaní

v osobe zamestnankyne Okresného súdu Košice - okolie Q.. Q. T., keďže žalovanej nebolo možné ustanoviť opatrovníka z jej rodinného, pracovného resp. kultúrneho prostredia

Žalovaná, súdom ustanovený opatrovník sa k veci písomne nevyjadrila napriek tomu, že bola na vyjadrenie vyzvaná.

Podľa § 115a ods. 1, 2 O.s.p. na prejednanie veci samej nie je potrebné nariadovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali.

Pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. o veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Súd vo veci rozhodol o nároku žalobcu o zaplatenie istiny v sume 228,20 eura s príslušenstvom bez nariadenia ústneho pojednávania rozsudkom vyhláseným za splnenia podmienok podľa § 115a ods. 1, 2, § 156 ods. 3 O.s.p., vychádzajúc pri procesnej nečinnosti žalovanej z obsahu spisu, najmä z listinných dôkazov predložených žalobcom, a to Zmluvou o pripojení, Dodatkom a ďalším spisovým materiálom nachádzajúcim sa v súdnom spise, pričom zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. so sídlom Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, IČO: 35 763 469, uzavrela so žalovanou podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách dňa 09.09.2010 Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytnutie programu Fix 9, s minimálnym mesačným zmluvným dobitím v sume 9,- eur, s viazanosťou 24 mesiacov. Vzhľadom na skutočnosť, že Slovak Telekom a žalobca uzavreli medzi sebou Zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 20.11.2013, predmetné pohľadávky sa stali vlastníctvom

žalobcu. Na základe uvedeného došlo zo strany spoločnosti Slovak Telekom, a.s., k oznámeniu o postúpení pohľadávky voči žalovanej. Vzhľadom k tomu, že žalovaná si zmluvný záväzok nespĺnila, dobíjala si kredit len po dobu 2 mesiacov, porušila zmluvnú povinnosť ustanovenú v zmluve, na základe čoho jej následne vyplynula podľa tvrdenia žalobcu povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu, ktorá mu bola vyfakturovaná faktúrou č. XXXXXXXXXX zo dňa 08.04.2011 so splatnosťou dňa 25.04.2011 v sume 248,98 eura, pričom v konaní si žalobca uplatnil zmluvnú pokutu za 22 mesiacov, čo je 228,20 eura.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba nie je v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty žaloba dôvodná, a preto súd žalobcu v tejto časti zamietol.

Podľa § 51 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení (ďalej len „Občiansky zákonník“) účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, t.j. v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Zákon č. 610/2003 Z.z.“) zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 2 zákona č. 610/2003 Z.z. podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas

poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 5 písm. b) zákona č. 610/2003 Z.z. podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti,

Podľa § 42 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb, na náhradu škody spôsobenej na verejnej sieti a na verejnom telekomunikačnom zariadení.

Podľa § 544 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k.: 4C 174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č.k. 3Co 26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo dňa 6.12.2011 č.k. 4C 162/2011 -28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č.k. 16Co 32/2012 -46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len smernica), ktorá v článku 7 odsek 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok:

„členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok zmluvne uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov, alebo dodávateľov“.

S ohľadom na relevantnú judikatúru súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov:

„ členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom v zmluvách uzatvorených zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa, aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany ak je jej ďalšie existencia možná bez nekalých podmienok“ (článok 6 smernice).

Ustanovenie článku 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytovať v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie súdneho dvora C-76/10 Pohotovosť /Korčokská, bod 50), teda pravidiel na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EU a práva EU na ochrane

práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku a môže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EU je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva (ipso facto, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania) v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takého - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 Zákona č. 250/2007 Z.z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti § 2 písm. u/ Zákona č. 250/2007 Z.z.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami, alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu, aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom.

Zmluvné podmienky dohodnuté v zmluve sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, preto súd nemôže žalobcovi priznať plnenie požadované žalobcom z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, a to zmluvnej pokuty. Zmluvné podmienky sú pre rozpor s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka neplatné, pretože spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Zmluvné podmienky ohľadom zmluvnej pokuty, neboli individuálne dojednané, čo vyplýva aj z rozhodovacej činnosti súdu, ktorý rieši množstvo spory, kde vystupuje ten istý žalobca alebo jeho právny nástupca, ktorý si uplatňuje právo na zaplatenie zmluvnej pokuty. Zmluvy a dodatky k zmluvám sa odlišujú len v onačení žalobcu, type mobilného telefónu, dobe viazanosti a zmluvnej pokute. V tomto prípade sa jedná o formulárový typ zmlúv, do ktorých sa údaje dopisujú. Žalobca v konaní nepreukázal, že by boli zmluvné podmienky individuálne dojednané.

Žalovaný ako spotrebiteľ sa zaviazala zaplatiť zmluvnú pokutu v sume 248,98 eura, žalobcom uplatnenú v sume 228,20 eura, za nesplnenie svojej povinnosti dobíjať kredit, pričom medzi účastníkmi nebola dohodnutá zmluvná pokuta, ktorú by bol povinný zaplatiť žalobca, prípadne právny predchodca žalobcu

v prípade, že by on porušil ustanovenia zmluvy. Tento spôsob uzatvorenia zmluvnej pokuty spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch a jej neprijateľnosť, čo spôsobuje jej neplatnosť.

V konkrétnom prípade sa jedná o formulárovú zmluvu, kde je zmluvná pokuta zapracovaná v texte zmluvy a žalovaný - spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť zmluvný vzťah v prípade, že sa rozhodol zmluvu uzavrieť.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanoveniami § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Výrok o trovách konania sa opiera o ust. § 141 ods. 1 O.s.p., v ktorom sa uvádza, že účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Vzhľadom k tomu, že žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.